

EXAMENREGLEMENT

VMBO-T,
HAVO en VWO
Schooljaar 2018-2019

Sint Ursula
VMBO - HAVO - ATHENEUM - GYMNASIUM

Locatie Horn uitgave september 2018

Het Examenreglement VMBO-T, Tweede Fase HAVO en VWO van de Scholengemeenschap Sint Ursula, locatie Horn, is gebaseerd op Het Eindexamenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VBO.

Het kan worden geraadpleegd op internet (www.ursula.nl).
Het examenreglement ligt bovendien ter inzage in de StudyZone, de administratie en bij de secretaris van het eindexamen. Ook is het mogelijk om via de administratie een gedrukt exemplaar te verkrijgen.

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

- Artikel 1 Begripsbepalingen
- Artikel 2 Toelating tot het eindexamen
- Artikel 3 Afnemen eindexamen
- Artikel 4 Indeling eindexamen; profielwerkstuk
- Artikel 5 Onregelmatigheden

Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen

- Artikel 7 Examenprogramma
- Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten
- Artikel 11 Eindexamen VWO (atheneum)
- Artikel 12 Eindexamen VWO (gymnasium)
- Artikel 13 Eindexamen HAVO
- Artikel 22 Eindexamen VMBO theoretische leerweg

Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen

- Artikel 31 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting
- Artikel 32 Schoolexamen
- Artikel 32a Verhinderung
- Artikel 32b Het profielwerkstuk HAVO en VWO
- Artikel 32c Het profielwerkstuk VMBO
- Artikel 32d Het loopbaandossier: loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling in de theoretische leerweg van het VMBO
- Artikel 33 Cijfergeving / beoordeling
- Artikel 33a Vaststelling en mededeling cijfers / beoordelingen schoolexamen
- Artikel 33c Bewaartermijnen
- Artikel 35b1 Herexamen schoolexamen VMBO
- Artikel 35c Examendossier
- Artikel 35d Herkansingen
- Artikel 35e Herexamen in een vak met alleen een schoolexamen
- Artikel 35f Doubleren

Hoofdstuk IV Centraal examen en rekentoets

- Artikel 36 Gecommitteerden
- Artikel 37 Tijdvakken en afneming centraal examen
- Artikel 37a Centraal examen in eerder leerjaar
- Artikel 38 Opgave kandidaten centraal examen
- Artikel 40 Regels omtrent het centraal examen
- Artikel 41 Beoordeling centraal examen
- Artikel 41a Beoordeling centraal examen cspe
- Artikel 42 Vaststelling score en cijfer centraal examen
- Artikel 43 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen
- Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden centraal examen
- Artikel 45 Verhinderung centraal examen
- Artikel 46 De rekentoets
- Artikel 46a Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

Hoofdstuk V Uitslag, herkansing en diplomering

- Artikel 47 Eindcijfer eindexamen
- Artikel 48 Vaststelling uitslag
- Artikel 49a Uitslag
- Artikel 49b Slagen met aantekening cum laude
- Artikel 51 Herkansing centraal examen
- Artikel 51a Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau
- Artikel 51a1 Aantal toetsmogelijkheden rekentoets
- Artikel 52 Diploma en cijferlijst
- Artikel 52a Atheneumdiploma aan een gymnasiumkandidaat
- Artikel 54 Duplicaten en afgifte verklaringen

Hoofdstuk VI Overige bepalingen

- Artikel 55 Afwijking wijze van examineren
- Artikel 56 Gegevensverstrekking
- Artikel 57 Bewaren examenwerk
- Artikel 59 Spreiding voltooiing eindexamen
- Artikel 70 Inzage regeling

Hoofdstuk VII Slot- en overgangsbepalingen

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit reglement wordt verstaan onder:

- * algemene vakken: vakken niet zijnde afdelingsvakken genoemd in artikel 26h, respectievelijk bedoeld in artikel 26i, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., en niet zijnde intrasectorale programma's, genoemd in artikel 26j van dat besluit;
- * bevoegd gezag: het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- * CvTE: College voor Toetsen en Examens;
- * cspe: centraal schriftelijk en praktisch examen in een beroepsgericht programma;
- * deeleindexamen: een examen in één of meer van de voor het eindexamen voorgeschreven vakken;
- * directeur: directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
- * DUO: Dienst Uitvoering Onderwijs;
- * eindexamen: een examen in het geheel van de voor het desbetreffende eindexamen voorgeschreven vakken;
- * eindexamen VMBO: een eindexamen dat leidt tot een diploma VMBO voor zover het betreft de theoretische leerweg (verder: VMBO-T), genoemd in artikel 10 van de wet;
- * examenstof: de aan de kandidaat te stellen eisen;
- * examinerator: degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
- * gecommiteerde: een gecommiteerde als bedoeld in artikel 36 van dit besluit;
- * h.a.v.o.: hoger algemeen voortgezet onderwijs (verder: HAVO) als bedoeld in artikel 8 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- * herkansing: het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
- * inspectie: de inspectie, bedoeld in artikel 113 of 114 van de Wet op het voortgezet onderwijs,
- * kandidaat: ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
- * leerweg: de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;

- * kunstvakken: de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama;
- * minister: onze minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen;
- * profielwerkstuk: het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
- * rekentoets: rekentoets als bedoeld in artikel 29, vijfde lid, van de wet;
- * profielwerkstuk: het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
- * school: een school voor VWO, een school voor HAVO, een school voor VMBO;
- * school voor voortgezet onderwijs: een school voor VWO, een school voor HAVO, of een school voor VMBO;
- * schooljaar: het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar;
- * profiel: een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid, van de wet bedoelde profiel;
- * teamleider: de teamleider van de afdeling waar de kandidaat examen doet;
- * toets: een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
- * vakken: vakken, intra sectorale programma's en andere programmaonderdelen;
- * v.m.b.o.: voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (verder: VMBO) als bedoeld in artikel 21 van de wet;
- * v.w.o.: voorbereidend wetenschappelijk onderwijs (verder: VWO) als bedoeld in artikel 7 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
- * wet: deel I van de Wet op het voortgezet onderwijs;

Artikel 2 Toelating tot het eindexamen

1. Het bevoegd gezag stelt de leerlingen van een school in de gelegenheid ter afsluiting van de opleiding een eindexamen af te leggen. Leerlingen zijn verplicht deel te nemen aan geplande toetsen.
2. Het bevoegd gezag kan tot het eindexamen toelaten kandidaten die niet als leerling van de school zijn ingeschreven.

Artikel 3 Afnemen eindexamen

1. De directeur en de examinatoren van een school voor voortgezet onderwijs nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af, onverminderd artikel 37.
2. De directeur van een school voor voortgezet onderwijs wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4 Indeling eindexamen; profielwerkstuk en profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen of uit een schoolexamen én een centraal examen.
2. Het schoolexamen VWO en HAVO omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen.
3. Het profielwerkstuk heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor VWO en 320 of meer voor HAVO.
4. Het schoolexamen VMBO voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, en de gemengde leerweg, genoemd in artikel 10d van de wet, omvat mede een profielwerkstuk. De tweede volzin van het tweede lid is van overeenkomstige toepassing. Het profielwerkstuk heeft betrekking op een thema uit de profiel waarin de leerling het onderwijs volgt.

Artikel 5 Onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid¹ schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
 - a. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - b. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - c. het ongeldig verklaren van een of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
 - d. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen

¹ Hieronder wordt onder meer verstaan spieken, plagiaat en het gebruiken van niet toegestane hulpmiddelen.

onderdelen. Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op een of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.

3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur van een school voor voortgezet onderwijs in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep. Van de commissie van beroep mag de directeur geen deel uitmaken. In overeenstemming met artikel 30a van de wet wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.
5.
 - a. SOML werkt met één commissie van beroep voor alle scholen. De bemensing zal steeds worden gevormd uit de leden van het DB, met mogelijk aanvullingen waar relevant.
 - b. Een beroepsschrift dient gericht te worden aan de Commissie van Beroep, p/a SOML, Heinbergerweg 180, 6045 CK Roermond of commissievanberoep@soml.nl.

Hoofdstuk II Inhoud van het eindexamen

Artikel 7 Examenprogramma

1. Onze Minister stelt, behalve voor door het bevoegd gezag vast te stellen vakken die onderdeel zijn van het eindexamen, voor elk van de onderwijssoorten examenprogramma's vast, waarin zijn opgenomen:
 - a. een omschrijving van de examenstof voor ieder eindexamenvak, en
 - b. welk deel van de examenstof centraal zal worden geëxamineerd en over welke examenstof het schoolexamen zich uitstrekt.
2. Een examenprogramma wordt vastgesteld per vak of per groep van vakken.
3. De examenprogramma's voor zover het betreft leerwegen in het VMBO kunnen voorzien in differentiaties waaruit de leerling een keuze maakt.

Artikel 8 Begrenzing mogelijkheden vakkenkeuze kandidaten

1. De kandidaten kiezen, met inachtneming van het bepaalde in dit hoofdstuk, in welke vakken zij examen willen afleggen. Voor leerlingen geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag, al dan niet in samenwerking met het bevoegd gezag van een of meer andere scholen, hen in de gelegenheid heeft gesteld zich op het examen in die vakken voor te bereiden. Voor wie niet als leerling is ingeschreven geldt deze keuze voor zover het bevoegd gezag hen tot het examen in die vakken toelaat en in voorkomend geval nadat toepassing is gegeven aan artikel 27 van het Inrichtingsbesluit W.V.O.
2. De kandidaten kunnen voor zover het bevoegd gezag hun dat toestaat, in meer vakken of niet-verplichte delen van de examenstof examen afleggen dan in de vakken en examenstof die ten minste tezamen een eindexamen vormen.
3. Het bevoegd gezag beslist, welke in artikel 7, derde lid, bedoelde differentiaties worden aangeboden.
4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op kandidaten die deeleindexamen afleggen.

Artikel 11 Eindexamen VWO (atheneum)

1. Het eindexamen VWO (atheneum) omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk;
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O.;
 - c. en ten minste één vak met een normatieve studielast van ten minste 440 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., zoals geldend voor de scholen voor VWO, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voorzover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend;
 - d. de rekentoets.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor VWO, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met vierde lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O. Bij een ontheffing op grond van artikel 26e, vierde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van het artikel.

Artikel 12 Eindexamen VWO (gymnasium)

1. Het eindexamen VWO (gymnasium) omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk;
 - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O.;
 - c. en ten minste één vak met een normatieve studielast van ten minste 440 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., zoals geldend voor de scholen voor VWO, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend;
 - d. de rekentoets.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor VWO, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met vierde lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O. Bij een ontheffing op grond van artikel 26e, vierde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van het artikel.

Artikel 13 Eindexamen HAVO.

1. Het eindexamen HAVO omvat:
 - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk;
 - b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 26c, tweede tot en met het vijfde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O.;
 - c. en ten minste één vak met een normatieve studielast van ten minste 320 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, zesde lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O., met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend.;
 - d. de rekentoets.
2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor HAVO, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste lid van het Inrichtingsbesluit W.V.O.

Artikel 22 Eindexamen VMBO theoretische leerweg

Het eindexamen VMBO voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat:

- a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat;
- b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat;
- c. in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, en onderdeel c voor zover het betreft de Friese taal, van de wet, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn;
- d. de rekentoets.

Hoofdstuk III Regeling van het eindexamen

Artikel 31 Examenreglement en programma van toetsing en afsluiting

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over de maatregelen, bedoeld in artikel 5 en de toepassing daarvan, alsmede regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen, de gang van zaken tijdens het eindexamen, de herkansing van het schoolexamen, en wat scholen voor voortgezet onderwijs betreft, de samenstelling en het adres van de in artikel 5 bedoelde commissie van beroep. Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren omstandigheden waarin de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.
2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma worden aangegeven de onderdelen van het examenprogramma die in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop het schoolexamen plaatsvindt, de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen aanvangen, de herkansing daaronder mede begrepen, de wijze van herkansing van het schoolexamen alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

Artikel 32 Schoolexamen

1.
 - a. Het Schoolexamen strekt zich uit over alle afzonderlijke vakken die de kandidaat in zijn profiel heeft opgenomen.
 - b. Het Schoolexamen omvat mede het Profielwerkstuk. Hierin worden vaardigheden gecombineerd met kennis van en inzicht in de leerstof van (in principe) één vak.
2. Het Schoolexamen in een vak wordt in leerjaar 3 en 4 (VMBO-T), in leerjaar 4 en 5 (HAVO) of in leerjaar 4, 5 en 6 (VWO) afgenomen. De Schoolexamens in de vakken waarover geen Centraal Examen wordt afgenomen, dienen voor de laatste lesweek (van de examenkandidaat) van het laatste schooljaar afgerond te zijn. Tenminste een week voor het Centraal Examen dienen de Schoolexamens in de vakken met een Centraal Examen afgerond te zijn.
3. Het bevoegd gezag kan in afwijking van het tweede lid een kandidaat die ten gevolge van ziekte of een andere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid het schoolexamen niet heeft kunnen afsluiten voor de aanvang van het eerste tijdvak, in de gelegenheid stellen het schoolexamen in dat vak af te sluiten na aanvang van het eerste tijdvak, doch uiterlijk een week voordat de uitslag van het tweede tijdvak van het centraal examen wordt vastgesteld.
4. Indien het bevoegd gezag gebruik maakt van de afwijkingsbevoegdheid in het derde lid, zendt het de resultaten die behaald zijn met het schoolexamen, het profielwerkstuk en het profielwerkstuk zo spoedig mogelijk aan de inspectie, tenzij het bevoegd gezag op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens deze samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan DUO.
5. De directeur heeft steeds het recht een Schoolexamen bij te wonen.
6. Het Schoolexamen in een vak kan bestaan uit:
 - a. Een of meer schriftelijke dan wel mondelinge toetsen.
 - b. Een of meer praktische opdrachten.
7. Het samenstel van de onder 4 genoemde elementen beslaat de stof waarover het Schoolexamen in een vak zich uitstrekt.
8. Alle schriftelijke toetsen dienen door de kandidaten met pen te worden geschreven, tenzij door de examinator anders is aangegeven.
9. Het Schoolexamen in de afzonderlijke vakken wordt ingesteld met inachtneming van het gestelde in de regeling Schoolexamen per vak (op de schoolwebsite).
10. In afwijking van het gestelde onder lid 7 kan de directeur, de desbetreffende vaksectie gehoord hebbend, van de regeling afwijken; de kandidaten dienen hiervan tijdig op de hoogte te worden gesteld.
11. Leerlingen zijn verplicht deel te nemen aan geplande toetsen.
12. Het inleveren van werk behorende bij een praktische opdracht moet vóór de afgesproken termijn zijn ingeleverd.

Artikel 32a Verhinderling

1. Indien een kandidaat wegens ziekte of een andere zwaarwegende reden een bepaald onderdeel van het Schoolexamen niet kan meemaken, dient binnen 24 uur door een van de ouders/verzorgers een getekende schriftelijke verklaring te worden overgelegd aan de directeur, waaruit de reden van verhindering blijkt.
2. Op grond van de schriftelijke verklaring zoals bedoeld in het eerste lid bepaalt de directeur of, en zo ja, wanneer en op welke wijze het gemiste onderdeel van het Schoolexamen alsnog zal worden opgenomen.
3. Wanneer afwezigheid dreigt wegens oproepen voor een toelatingstest voor een vervolgopleiding, rijexamen, artsbezoek e.d., moet de directeur hierover tijdig ingelicht worden. De kandidaat dient zijn medewerking te verlenen om voor de genoemde oproep andere data toegewezen te krijgen.
4. Indien een kandidaat kan voorzien dat hij op enig moment niet kan deelnemen aan een geplande of nog te plannen toets, dan dient hij de docent van het betreffende vak daarvan op de hoogte te stellen.
5.
 - a. Een leerling die zonder reden (zulks ter beoordeling aan de directeur) te laat komt voor een schriftelijke toets mag worden toegelaten, maar krijgt geen extra tijd.
 - b. Een leerling die met reden (zulks ter beoordeling aan de directeur) te laat komt voor een schriftelijke toets, mag worden toegelaten en krijgt indien mogelijk compensatie in tijd of anders de gelegenheid om de toets later in te halen.

Artikel 32b het profielwerkstuk HAVO en VWO

1. In het profielwerkstuk worden vaardigheden gecombineerd met kennis van en inzicht in de leerstof van in principe één groot vak van het pakket. Een groot vak heeft op het HAVO een omvang van minimaal 320 uur en op het VWO van minimaal 400 uur.
2. Aan het profielwerkstuk is voor de kandidaat een studielast van 80 uren verbonden.
3. Het profielwerkstuk mag door maximaal drie leerlingen samen gemaakt worden. Zij hoeven niet dezelfde beoordeling te krijgen.
4. Het profielwerkstuk wordt begeleid door een docent die in het betrokken vak les geeft. Dit hoeft niet de vakdocent van de betreffende kandidaat te zijn. De eindverantwoordelijkheid voor het begeleidingsproces en de beoordeling wordt door de directeur opgedragen aan de docent.
5. Het cijfer voor het profielwerkstuk maakt onderdeel uit van het combinatiecijfer.
6. Voor het profielwerkstuk is een tijdpad voorzien dat beschreven staat in de handreiking die elke leerling van HAVO 4 en VWO 5 ontvangt.

7. Indien een kandidaat na de uiterste inleverdatum nog geen profielwerkstuk ter eindbeoordeling heeft voorgelegd, is de teamleider gerechtigd passende maatregelen te nemen. De maatregelen zijn erop gericht om, binnen een door de teamleider vast te stellen termijn, alsnog een resultaat te behalen.
8. Een kandidaat die geen profielwerkstuk heeft ingeleverd of van wie het profielwerkstuk niet minimaal het cijfer 4 heeft gekregen, kan niet slagen voor het Centraal Examen.
9. Het is de verantwoordelijkheid van de kandidaat om het profielwerkstuk binnen de gestelde termijnen ter beoordeling voor te leggen. Kortstondige ziekte/verhindering is geen reden voor het overschrijden van de gestelde termijnen.
Indien er sprake is van langdurige ziekte of een andere zwaarwegende reden voor een (dreigend) overschrijden van de gestelde termijnen, dient door een van de ouders/verzorgers een getekende schriftelijke verklaring te worden overlegd aan de directeur waaruit de reden van een (dreigend) overschrijden blijkt.
10. Op grond van de schriftelijke verklaring zoals bedoeld in lid 9 bepaalt de directeur of, en zo ja, in welke mate overschrijding van de uiterste inleverdatum is toegestaan.

Artikel 32c het profielwerkstuk VMBO

1. In het profielwerkstuk worden vaardigheden gecombineerd met kennis van en inzicht in de leerstof van de gekozen profiel.
2. Het profielwerkstuk mag door maximaal drie leerlingen samen gemaakt worden. Zij hoeven in een dergelijk geval niet dezelfde beoordeling te krijgen.
3. De begeleider(s) van het profielwerkstuk hoeft(behoeven) niet de vakdocent(en) van de betreffende kandidaat te zijn. De eindverantwoordelijkheid voor het begeleidingsproces en de beoordeling ligt bij de teamleider.
4. Om te mogen deelnemen aan het Centraal Examen moet de beoordeling van het profielwerkstuk "voldoende" of "goed" zijn. Een in eerste instantie als "niet-voldoende" beoordeeld profielwerkstuk kan geheel of gedeeltelijk worden overgedaan. De verbetering is een onderdeel van het leerproces.
5. De leerling kan op twee manieren voldoen aan de eisen ten aanzien van het profielwerkstuk.
 - a. De leerling gaat als onderdeel van het project Verbindend Leren T4 op stage. Het stageverslag vormt het profielwerkstuk.
 - b. De leerling neemt geen deel aan het project Verbindend Leren T4. De leerling krijgt alternatieve opdrachten die gebundeld samen het profielwerkstuk vormen.

Ad a.

De leerling gaat gedurende de stageweek vier dagen op beroepsoriëntatie, daarnaast neemt de leerling een dag actief deel aan reflectieactiviteiten. De

leerling maakt gedurende de stage en na afloop van de reflectiedag zijn stagewerkboek compleet. Alleen een volledig ingevuld stagewerkboek kan ter beoordeling aan de vakdocent Nederlands aangeboden worden. Dit stagewerkboek zal beoordeeld worden met een kwalificatie (onvoldoende, voldoende of goed). Bij onvoldoende beoordeling dient de leerling het stagewerkboek dusdanig (met behulp van de gegeven feedback) aan te passen totdat minimaal een voldoende beoordeling door de vakdocent Nederlands gegeven wordt.

Ad b.

De leerling werkt gedurende 5 lesdagen (gelijktijdig met de leerlingen die deelnemen aan het project Verbindend Leren T4) op school aan de opdrachten die de leerling van de vakdocent Nederlands ontvangt. De bundeling van deze opdrachten vormt het profielwerkstuk. Deze opdrachten worden beoordeeld met een kwalificatie (onvoldoende, voldoende of goed).

6. Een profielwerkstuk dat na 1 januari van het examenjaar wordt ingeleverd kan ten hoogste de kwalificatie "voldoende" krijgen. Dit geldt ook ten aanzien van een profielwerkstuk dat opnieuw ter eindbeoordeling wordt voorgelegd na noodzakelijk geachte verbeteringen.
7. Indien een kandidaat uiterlijk 1 maart van het examenjaar nog geen profielwerkstuk ter eindbeoordeling heeft voorgelegd of voor zijn profielwerkstuk niet minimaal de kwalificatie "voldoende" heeft behaald, is de teamleider gerechtigd passende maatregelen te nemen. De maatregelen zijn er op gericht om, binnen een door de teamleider vast te stellen termijn, alsnog een voldoende resultaat te behalen.
8. Een kandidaat die geen profielwerkstuk heeft ingeleverd of van wie het profielwerkstuk niet minimaal de kwalificatie "voldoende" heeft gekregen, kan niet slagen voor het eindexamen.
9. Het is de verantwoordelijkheid van de kandidaat om het profielwerkstuk binnen de genoemde termijnen ter beoordeling voor te leggen. Kortstondige ziekte/verhindering is geen reden voor het overschrijden van genoemde termijnen. Indien er sprake is van langdurige ziekte of een andere zwaarwegende reden voor een (dreigend) overschrijden van genoemde termijnen, dient door een van de ouders/verzorgers een getekende schriftelijke verklaring te worden overgelegd aan de directeur waaruit de reden van een (dreigend) overschrijden blijkt.
10. Op grond van de schriftelijke verklaring zoals bedoeld in lid 9 bepaalt de directeur of, en zo ja, in welke mate overschrijding van de uiterste inleverdatum is toegestaan.

Artikel 32d Het loopbaandossier: loopbaanoriëntatie en -ontwikkeling in de theoretische leerweg van het vmbo

De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen.

Deze vaardigheden worden niet in het centrale examen getoetst.

1. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':
 - a. Wat kan ik het best en hoe weet ik dat? [Kwaliteitenreflectie]
 - b. Waar ga en sta ik voor en waarom dan? [Motievenreflectie]
 - c. Waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar? [Werkexploratie]
 - d. Hoe bereik ik mijn doel en waarom zo? [Loopbaansturing]
 - e. Wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen? [Netwerken]

2. De kandidaat maakt een 'loopbaandossier' om zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk te maken voor zichzelf en voor anderen.

In het loopbaandossier zijn de activiteiten opgenomen die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt bij een aantal uitgevoerde activiteiten beschreven:

- a. de beoogde doelen
- b. de resultaten
- c. de evaluatie en een conclusie
- d. de vervolgactiviteiten die gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies

Artikel 33 Cijfergeving/beoordeling

1. Voor ieder onderdeel van het schoolexamen kan de examinator zijn oordeel over kennis, inzicht en/of vaardigheden uitdrukken in een cijfer. Daarbij gebruikt hij een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
In deze schaal van cijfers komt aan de gehele cijfers de volgende betekenis toe:

1 = zeer slecht	4 = onvoldoende	7 = ruim voldoende
2 = slecht	5 = bijna voldoende	8 = goed
3 = zeer onvoldoende	6 = voldoende	9 = zeer goed
		10 = uitmuntend.

2. Het eindcijfer van het schoolexamen per vak wordt vastgesteld op basis van de voor de diverse onderdelen van het schoolexamen behaalde cijfers, volgens de weging opgenomen in de regeling schoolexamen per vak.

3. In afwijking van het tweede lid worden de vakken ckv (atheneum) en lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel beoordeeld met "voldoende" of "goed". Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden. De eerste en tweede volzin zijn van overeenkomstige toepassing op de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elke leerweg.

4. In afwijking van het tweede lid, wordt het profielwerkstuk op het vmbo beoordeeld met "voldoende" of "goed".

5. Voor het geven en afronden van cijfers bij *vakken met een centraal examen* gelden de volgende regels:
 - a. het cijfer voor een onderdeel van het schoolexamen is een cijfer met 1 decimaal.

- b. het eindcijfer van het schoolexamen wordt afgerond tot op 1 decimaal.
 - c. afrondingen geschieden volgens de regel, dat de eerste decimaal met één (1) wordt verhoogd, indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
6. Voor het geven en afronden van cijfers bij *vakken en elementen uit het schoolexamen zonder een centraal examen* gelden de volgende regels: De leraar/examinator bepaalt het eindcijfer op basis van het rekenkundig gemiddelde van de behaalde cijfers voor de onderdelen van het schoolexamen.
- a. *eerst* wordt het eindcijfer van het schoolexamen afgerond tot op 1 decimaal.
 - b. deze afronding geschiedt volgens de regel, dat de eerste decimaal met één (1) wordt verhoogd, indien de tweede decimaal zonder afronding 5 of hoger is.
 - c. *daarna* wordt het eindcijfer uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
 - d. afrondingen geschieden volgens de regel, dat het cijfer met één (1) wordt verhoogd, indien de eerste decimaal na de eerste afronding 5 of hoger is.

Voorbeeld: *eerst* 5,450 wordt 5,5 *daarna* 5,5 wordt 6
eerst 5,449 wordt 5,4 *daarna* 5,4 wordt 5

Artikel 33a Vaststelling en mededeling cijfers/beoordelingen schoolexamen.

1. De examinator stelt de kandidaat in kennis van het cijfer behaald voor een onderdeel van het schoolexamen conform artikel 9 lid 6 van het leerlingenstatuut.
2. Een kandidaat kan tegen een hem toegekend cijfer of beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen bezwaar maken bij de betreffende leraar / examinator. Dit bezwaar dient binnen twee lesdagen na mededeling van een hem toegekend cijfer of beoordeling ingediend te zijn.
3. Uitsluitend na indiening van bezwaar kan een kandidaat tegen een hem toegekend cijfer of beoordeling schriftelijk beroep aantekenen. Dit beroep dient binnen twee lesdagen na de mededeling van de uitkomst van het bezwaar tegen een hem toegekend cijfer of beoordeling bij de directeur en/of bij de Commissie van Beroep plaats te vinden.
4. Eind september/begin oktober worden de leerlingen van HAVO 5, VWO 5 en VWO 6 schriftelijk in kennis gesteld van de in het voorafgaande schooljaar behaalde cijfers en andere beoordelingen. Vóór een in dit schrijven vermelde datum dient de leerling de cijfers/beoordelingen op hun juistheid te controleren. Na deze datum kunnen de cijfers/beoordelingen niet meer worden gewijzigd, ook al blijkt achteraf dat ergens een fout is gemaakt.
5. Voor de aanvang van het centraal examen wordt de kandidaat schriftelijk in kennis gesteld van de eindcijfers/beoordelingen behaald voor het schoolexamen. Vóór een door de directeur te bepalen tijdstip dient de kandidaat de eindcijfers/beoordelingen op hun juistheid te controleren. Na deze datum kunnen de cijfers niet meer worden gewijzigd, ook al blijkt achteraf dat ergens een fout is gemaakt.

Artikel 33c Bewaartermijnen

1. Indien en voor zover het schoolexamen in een vak op schriftelijke wijze plaatsvindt, worden de opgaven, het werk van de kandidaten, de beoordelingsnormen en de voor elk werk toegekende cijfers van een bepaald schooljaar door de leraar/examinator bewaard, minimaal tot en met oktober van het volgend schooljaar.
Voorvoemde regeling is ook van toepassing op een kopie van de schriftelijke neerslag van het profielwerkstuk, inclusief illustraties. Indien er sprake is van ruimtelijke elementen (onder andere modellen, proefopstellingen die deel uitmaken van het profielwerkstuk), dan worden een of meer afbeeldingen daarvan aan de kopie toegevoegd.
2. Het profielwerkstuk wordt door de kandidaat beschikbaar gehouden, minimaal tot en met de dag van de uitslag van het eindexamen.
De kandidaat moet het profielwerkstuk kunnen overleggen of demonstreren, wanneer ernaar gevraagd wordt.
3. Het examendossier wordt door de school bewaard tot minimaal zes maanden na afsluiting van het centraal examen.

Artikel 35b1 Herexamen schoolexamen vmbo

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 35c Examendossier

1. Het examendossier omvat de documentatie van het geheel der onderdelen waaruit het schoolexamen bestaat.
2. In het examendossier wordt in ieder geval bijgehouden en vastgelegd:
 - a. welke onderdelen van het schoolexamen de kandidaat heeft afgerond;
 - b. de beoordelingen die daarvoor zijn gegeven;
 - c. de leraren/examinatoren die de beoordeling hebben verzorgd;
3. Het examendossier voor het VMBO omvat tevens de resultaten die de leerling heeft behaald voor de vakken, bedoeld in artikel 26g, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit W.V.O. of artikel 26i, tweede lid, van dat besluit, voor zover in die vakken geen eindexamen is afgelegd.

Artikel 35d Herkansingen

1. Indien een kandidaat door ziekte of overmacht een toets van het schoolexamen gemist heeft, kan toegestaan worden de betreffende toets van het schoolexamen in te halen. In overleg met de betrokken docent wordt dan een nieuw moment van toetsing bepaald.
2.
 - a. Behoudens het onder lid 1 genoemde heeft een kandidaat het recht om over het examenjaar twee onderdelen van het schoolexamen (niet zijnde het profielwerkstuk) te herkansen, ongeacht de hoogte van het cijfer, indien in *de regeling schoolexamen per vak is aangegeven* dat er voor de betreffende toets een herkansingsmogelijkheid bestaat.
 - b. De onder lid 2a. genoemde herkansingen vinden plaats uiterlijk twee weken voor het Centraal Examen.
 - c. De SE toetsen op T3, H4, V4 en V5 zijn niet herkansbaar, met uitzondering van één herkansing voor de vakken die met een SE afsluiten in de voorexamenklassen: Maatschappijleer en Levensbeschouwing op H4, Maatschappijleer en Levensbeschouwing op V4 en Wiskunde D op V5. De herkansing vindt plaats aan het begin van het 5e, respectievelijk 6e leerjaar.
3. Bij een herkansing volgens lid 2 geldt het hoogst behaalde cijfer als definitief cijfer voor die toets.

Artikel 35e Herexamen in een vak met alleen een schoolexamen

1. Onverminderd artikel 35d kan de kandidaat die eindexamen aflegt, voor een vak waarin alleen een schoolexamen wordt afgelegd en dat niet is betrokken bij het combinatiecijfer (HAVO en VWO), dat schoolexamen opnieuw afleggen, indien hij voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door de teamleider van de afdeling, in samenspraak met de vakdocent, aangegeven onderdelen van het examenprogramma. Herexamen is mogelijk in de vakken Maatschappijleer op VMBO-T, Wiskunde D (indien aangeboden) op HAVO en Wiskunde D (indien aangeboden) op VWO.
2. Een VMBO-kandidaat kan herexamen doen in Maatschappijleer aan het begin van het vierde leerjaar 4, nadat de kandidaat is bevorderd.
3. Een HAVO-kandidaat kan herexamen doen in Wiskunde D (indien aangeboden) aan het einde van het vijfde leerjaar.
4. Een VWO-kandidaat kan herexamen doen in Wiskunde D aan het begin van het 6^e leerjaar, indien het vak wordt afgesloten aan het einde van leerjaar 5, of aan het einde van het 6^e leerjaar, indien het vak wordt afgesloten aan het einde van leerjaar 6.
5. De secretaris van het Eindexamen stelt het eindcijfer vast, waarbij de cijfers van de toetsen die geen deel hebben uitgemaakt van het herexamen worden betrokken, met de in het PTA vastgelegde wegingsfactoren.

6. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in (het deel van) dat vak en behaald bij het eerder afgelegde (deel van het) schoolexamen in dat vak geldt als eindcijfer voor (het deel van) dat vak.
7. Een herexamen in een vak kan pas worden afgenomen indien alle onderdelen van het schoolexamen zijn afgerond.
8. Voor het profielwerkstuk is geen herexamen mogelijk.

Artikel 35f Doubleren

1. Indien een kandidaat doubleert, dan blijven de behaalde resultaten van het voorbije schooljaar alleen gehandhaafd, indien:
 - a. het een afgesloten vak met alleen een schoolexamen, het profielwerkstuk of het profielwerkstuk betreft en
 - b. het betreffende deel van het schoolexamen met minimaal 6 of voldoende is beoordeeld en
 - c. de kandidaat schriftelijk instemt met handhaving van een behaald resultaat.
2. De in artikel 35f lid 1c aangeduide schriftelijke instemming van de kandidaat moet bij aanvang van het nieuwe schooljaar in het examendossier worden verwerkt.
3. Voor de kandidaat die een bepaald leerjaar doubleert zijn de regelingen, zoals vermeld in de artikelen 35d en 35e onverminderd van toepassing.

Artikel 35g Ontheffingen

1. Ontheffing voor het vak lichamelijke opvoeding (VMBO, HAVO en VWO).
 - a. Indien een leerling vanwege zijn lichamelijke gesteldheid geen lessen lichamelijke opvoeding kan volgen, dan dienen de ouders/verzorgers, in overleg met de teamleider, een schriftelijk verzoek tot ontheffing voor de lessen lichamelijke opvoeding te richten aan de examensecretaris van de afdeling.
 - b. De leden van de examencommissie bespreken het verzoek tot ontheffing met de ouders.
 - c. Indien de ontheffing tot het volgen van de lessen lichamelijke opvoeding wordt verleend, krijgt de leerling door de docent lichamelijke opvoeding een vervangende opdracht aangeboden.
2. Ontheffing voor de 2^e moderne vreemde taal (VWO).
 - a. Indien een leerling in bezit is van een geldige dyslexieverklaring, dan heeft de leerling recht op ontheffing voor de 2^e moderne vreemde taal.
 - b. De leerling is verplicht om ter vervanging een ander groot vak (minimaal 400 studielasturen) te kiezen.
 - c. Indien de leerling gebruikt maakt van zijn recht op ontheffing en kiest voor een vervangend vak, dan dient dit op het profielkeuze formulier aangegeven te worden. Zulks in overleg met de teamleider en de decaan van VWO 3.

Hoofdstuk IV Centraal examen en rekentoets

Artikel 36 Gecommitteerden

1. Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) maakt een koppeling van scholen en instellingen voor educatie en beroepsonderwijs voor de uitvoering van de tweede correctie door gecommitteerden. Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) maakt deze koppeling bekend aan het bevoegd gezag van elke school en instelling voor educatie en beroepsonderwijs en kan, zo nodig, zelf een gecommitteerde aanwijzen voor een school of instelling. Op grond van deze koppeling wijst het bevoegd gezag een of meer gecommitteerden aan. Het bevoegd gezag maakt deze aanwijzing bekend aan de scholen waarvoor zij de tweede correctie verrichten. De aanwijzing geldt tot na de afloop van de herkansing.
2. Het bevoegd gezag draagt er zorg voor dat de aangewezen gecommitteerde zijn verplichtingen nakomt.
3. De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde

Artikel 37. Tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door de staatsexamencommissie.
4. Onze Minister kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het eindexamen in het tweede tijdvak eveneens wordt afgenomen door de staatsexamencommissie.
5. Bij toepassing van het derde of vierde lid, leveren de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken in bij een van degenen die toezicht houden. De voorzitter van de staatsexamencommissie bepaalt, in welke gevallen wordt afgeweken van de eerste volzin, alsmede in welke gevallen en op welk tijdstip de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in die volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
6. Het bevoegd gezag kan een leerling toestaan om één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen, op een hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort van inschrijving eindexamen af te leggen.

Artikel 37a Centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 37, tweede lid, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het

centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.

2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 49, zevende lid, en artikel 50, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten.
6. Leerlingen die examen doen in een eerder leerjaar krijgen een persoonlijk PTA.

Artikel 38 Opgave kandidaten centraal examen

1. De directeur deelt jaarlijks voor 1 november aan de Informatie Beheer Groep mede hoeveel kandidaten in elk vak aan het centraal examen in het eerste tijdvak zullen deelnemen.
2.
 - a. De directeur zendt jaarlijks ten minste drie dagen voor de aanvang van de centrale examens in het eerste tijdvak, aan de inspectie een lijst waarop voor iedere kandidaat vermeld staat in welke vakken hij centraal examen zal afleggen en waarop is aangegeven welke cijfers de kandidaat voor het schoolexamen heeft behaald. Voor de aanvang van het tweede tijdvak worden een lijst met de kandidaten, de in het eerste tijdvak door die kandidaten behaalde cijfers, de, voor zover van toepassing, alsnog behaalde cijfers voor het schoolexamen, alsmede een overzicht van het vak of de vakken waarin elke kandidaat examen zal afleggen, aan de inspectie gezonden.
 - b. Een gymnasiast kan na afloop van het examen de klassieke taal (als tweede vak in het vrije deel) niet laten vallen om alsnog een atheneumdiploma te verkrijgen. Ten minste drie dagen vóór aanvang van het centraal examen dient de directeur aan de inspectie door te geven welke leerlingen van de afdeling gymnasium er voor kiezen om examen af te leggen in de afdeling atheneum.
3. Indien een examenprogramma differentiaties kent als bedoeld in artikel 7, derde lid, kan een kandidaat per tijdvak in niet meer differentiaties centraal examen afleggen dan volgens het desbetreffende programma is vereist.

Artikel 40 Regels omtrent het centraal examen

1. De CvTE, zorgt ervoor dat de opgaven, de beoordelingsnormen en de door de commissie gegeven regels tijdig worden gedrukt en verzonden aan de directeur van de school.

2. De directeur zorgt ervoor, dat de opgaven voor het centraal examen geheim blijven tot de aanvang van de toets waarbij deze opgaven aan de kandidaten worden voorgelegd. De CvTE kan opgaven aanwijzen waarop de eerste volzin niet van toepassing is.
3. Vóór de aanvang van een examen leest een lid van de schoolleiding de op de enveloppe met opgaven vermelde tekst voor en laat de enveloppe controleren door een kandidaat. Vanaf dat moment wordt stilte in acht genomen en worden de opgaven rondgedeeld.
4. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
5. Het werk wordt gemaakt op papier, gewaarmerkt en verstrekt door de school of op officiële antwoordbladen. De school verstrekt eveneens gewaarmerkt kladpapier.
6. Het werk wordt geschreven met balpen of vulpen. Het is niet toegestaan het werk met potlood te schrijven. Gebruik van correctielak of -lint is verboden. Indien een kandidaat het examenwerk toch met potlood heeft gemaakt wordt het werk onmiddellijk na het beëindigen van de examenzitting gekopieerd; het origineel wordt bewaard in een kluis. de corrector ontvangt de kopie ter correctie.
7. Het meenemen van andere dan de toegestane boeken, tabellen en andere hulpmiddelen is verboden. Dus: geen jas, tas, etui, boterhamtrommel, gsm, e.d.
8. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van door de CvTE vastgestelde errata.
9. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
10. Zonder toestemming van de toezichthouder mag een kandidaat zich niet verwijderen uit het examenlokaal. Krijgt hij die toestemming, dan dient een toezichthouder hem te begeleiden.
11. Een kandidaat die tijdens een zitting onwel wordt, kan onder begeleiding van een toezichthouder het examenlokaal verlaten. Na overleg met de kandidaat beslist de directeur (of zijn plaatsvervanger) of de kandidaat het werk kan hervatten. Is dat niet mogelijk, dan zal, in ieder geval vóór het einde van de zitting, de directeur kunnen bepalen dat het gemaakte werk niet als examenwerk wordt aangemerkt.
12. De kandidaat levert bij het verlaten van de examenzaal het gemaakte werk in bij een van de toezichthouders.
13. Gedurende het laatste kwartier van de examenzitting mag de kandidaat het examenlokaal niet verlaten.

14. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen en het kladpapier blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets.
15. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de directeur maatregelen nemen. Zie artikel 5 van dit reglement.
16. Zij die toezicht hebben gehouden, maken een proces-verbaal op. Zij leveren dit in bij de directeur samen met het gemaakte examenwerk.
17. Bij ministeriële regeling kan ten aanzien van een of meer zittingen worden bepaald dat de kandidaten de opgaven, de door hen gemaakte aantekeningen alsmede andere door hen gemaakte stukken inleveren bij een van degenen die toezicht houden. Bij die regeling wordt bepaald wanneer de opgaven, de aantekeningen en de andere stukken, bedoeld in de eerste volzin, aan de kandidaten worden teruggegeven.
18. Indien er sprake is van afname van een deel van het examen met behulp van een computer, dan geldt voor het computerdeel naast het reguliere reglement het volgende: Indien bij het examen bij enigerlei opgave gevraagd wordt om bestanden op te slaan, dient bij het innemen van het gemaakte examenwerk de kandidaat, samen met de surveillant, zich ervan te vergewissen dat de gevraagde bestanden ook daadwerkelijk zijn opgeslagen. Achteraf kan geen verhaal worden gehaald ten aanzien van eventueel ontbrekende bestanden. Indien met wisselende sessies gewerkt wordt kan aan het eind van elke sessie het werk ingeleverd worden.
19. Voor leerlingen die met reden het examen op een computer maken in plaats van papier gelden de volgende regels. Het werk wordt gemaakt op een laptop van school. Het werk wordt regelmatig opgeslagen op een usb-stick geleverd door school. Na afloop van het examen gaat de leerling samen met een surveillant naar een computer/laptop met printer en wordt het gemaakte werk uitgeprint. De kandidaat tekent voor elk geprint blad (op het blad). De usb-stick wordt bewaard in de kluis en de corrector krijgt de geprinte bladen ter correctie.
20. Overzicht toegestane hulpmiddelen. Zie bijlage.

Artikel 41 Beoordeling centraal examen

1. De directeur doet het gemaakte werk van het centraal examen met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator in het desbetreffende vak. De examinerator beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens toe. De examinerator drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. De examinerator zendt de score en het beoordeelde werk aan de directeur.
2. De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score, bepaald in het eerste lid, onverwijld aan

de directeur van de school, bedoeld in artikel 36, tweede lid, toekomen. Deze stelt het ter hand aan de gecommiteerde.

3. De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen en de daarbij behorende scores, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. Daarnaast voegt de gecommiteerde bij het gecorrigeerde werk, de in artikel 36, derde lid, bedoelde verklaring mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere voorschriften worden gegeven voor de toepassing van het eerste tot en met derde lid.

Artikel 41a Beoordeling centraal examen cspe

1. De directeur draagt er zorg voor dat bij het maken van het cspe van een eindexamen vmbo, een examiner in het desbetreffende vak of programma aanwezig is. De examiner beoordeelt de prestaties tijdens het maken van de opgaven en legt zijn bevindingen van de verrichtingen van de kandidaat schriftelijk vast, volgens daartoe door het CvTE gegeven richtlijnen. De examiner beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past daarbij toe de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. De examiner drukt zijn beoordeling uit in de score, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens. De examiner zendt de score en voor zover mogelijk het beoordeelde werk aan de directeur.
2. Voor het cspe vmbo vindt de beoordeling tevens plaats door een tweede examiner. De tweede examiner kan een deskundige als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet of een andere examiner van de school zijn. De tweede examiner beoordeelt het resultaat van de opgaven, alsmede de verrichtingen van de kandidaat zoals blijkend uit de in het eerste lid bedoelde schriftelijke vastlegging daarvan. De directeur overhandigt de tweede examiner daartoe een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal, alsmede de regels voor het bepalen van de score, bedoeld in het eerste lid. Artikel 41, vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 42 Vaststelling score en cijfer centraal examen

1. De examiner en de gecommiteerde dan wel de tweede examiner stellen in onderling overleg de score voor het centraal examen vast. Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.
2. De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen in een vak vast op grond van de score, bedoeld in het eerste lid, en met inachtneming van de regels, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel e, van de Wet College voor examens.

Artikel 43 Niet op regelmatige wijze afgenomen centraal examen

1. Indien het centraal examen naar het oordeel van de inspectie niet op regelmatige wijze heeft plaatsgehad kan zij besluiten dat het geheel of gedeeltelijk voor een of meer kandidaten opnieuw wordt afgenomen.
2. De inspectie verzoekt de commissie, bedoeld in artikel 39, eerste lid, nieuwe opgaven vast te stellen en bepaalt op welke wijze en door wie het examen zal worden afgenomen.

Artikel 44 Onvoorziene omstandigheden centraal examen

Indien door onvoorziene omstandigheden het centraal examen in één of meer vakken aan één of meer scholen niet op de voorgeschreven wijze kan worden afgenomen, beslist Onze Minister hoe in dat geval moet worden gehandeld.

Artikel 45 Verhinderung centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, zulks ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen op ten hoogste twee toetsen per dag te voltooien.
2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van de staatsexamencommissie zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij de voorzitter van de desbetreffende staatsexamencommissie. In dat geval deelt de directeur aan de commissie mede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt de staatsexamencommissie het resultaat mede aan de directeur.

Artikel 46. De rekentoets

1. Het College voor Toetsen en Examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor Toetsen en Examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, treedt slechts in werking na goedkeuring door Onze Minister. Onze Minister kan zijn goedkeuring onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
3. De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar.
4. Het bevoegd gezag biedt in het voorlaatste leerjaar de eerste mogelijkheid om de rekentoets af te leggen.

5. Een leerling krijgt in het voorexamenjaar één en in het eindexamenjaar drie kansen om de rekentoets te maken.
6. Bij doubleren in het voorexamenjaar of zakken in het eindexamenjaar vervallen de eerder voor de rekentoets behaalde resultaten. De leerling krijgt dan opnieuw het in lid vijf genoemde aantal kansen. De rekentoets moet bij doubleren tenminste één keer opnieuw gemaakt worden.
7. Indien de leerling de rekentoets heeft afgelegd in het voorlaatste leerjaar en na het voorlaatste leerjaar van het vwo deelneemt aan het laatste leerjaar van het havo en de leerling die na het voorlaatste leerjaar van de havo deelneemt aan het laatste leerjaar van één van de leerwegen van het vmbo, kan het op het vwo respectievelijk havo behaalde cijfer voor de rekentoets behouden.
8. Het College voor Toetsen en Examens kan bij regeling bepalen dat de rekentoets niet onder toezicht van een of meer gecommiteerden staat.
9. Artikel 43 en artikel 44 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 46a Rekentoets voor kandidaten met ernstige rekenproblemen

1. Er is een rekentoets ER waarbij de opgaven zijn aangepast voor kandidaten met ernstige rekenproblemen.
2. Het bevoegd gezag informeert een kandidaat tijdig voor de eerste gelegenheid over de mogelijkheid van het afleggen van de rekentoets ER, alsmede over de mogelijke gevolgen voor doorstroom naar het vervolgonderwijs of voor de arbeidsmarkt.
3. Op verzoek van een kandidaat verleent de directeur toestemming voor het afleggen van de rekentoets ER, indien de kandidaat aantoonbaar ernstige problemen heeft met de beheersing van de vereiste rekenvaardigheden.
4. Er is in ieder geval sprake van aantoonbare ernstige rekenproblemen indien de kandidaat:
 - a. zich heeft ingespannen de vereiste rekenvaardigheden te leren;
 - b. daarbij gebruik heeft gemaakt van de door de school geboden extra ondersteuning; en
 - c. hij desondanks aanhoudend onvoldoende resultaten laat zien.

Hoofdstuk V. Uitslag, herkansing en diplomering

Artikel 47 Eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en voor alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer voor een vak op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen.

Is dit gemiddelde niet een geheel getal, dan wordt het, indien de cijfers achter de komma 45 of lager zijn, naar beneden afgerond en indien deze 50 of hoger zijn, naar boven afgerond.

3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.

Artikel 48 Vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49.
2. De uitslag luidt 'geslaagd voor het eindexamen' of 'afgewezen voor het eindexamen'.
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 49a Uitslag

1. De kandidaat die eindexamen VMBO-T heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:
 - a. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en
 - b. voor het vak Nederlandse taal een 5 of meer heeft behaald,
 - c. voor ten hoogste één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, dan wel
 - d. voor ten hoogste één van zijn examenvakken (niet zijnde de Nederlandse taal) het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, dan wel
 - e. voor twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan ten minste één 7 of hoger, en
 - f. voor de vakken lichamelijke opvoeding en kunstvakken-I uit het gemeenschappelijk deel en voor het profielwerkstuk de kwalificatie "voldoende" of "goed" heeft behaald, en
 - g. heeft deelgenomen aan de rekenvaardigheidstoets en daarbij heeft voldaan aan de vaardigheidsscore die door de CvTE is vastgesteld, en
 - h. gemiddeld een voldoende (5,5 zonder afronding) heeft behaald voor alle vakken op het centraal examen. Een kandidaat is gezakt als het gemiddelde cijfer voor de vakken van het CE, zonder afronding) lager is dan 5,5.
2. De kandidaat die eindexamen HAVO of VWO heeft afgelegd, is geslaagd indien hij:

- a. voor al zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, dan wel
 - b. voor één van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, dan wel
 - c. voor één van zijn vakken (niet zijnde Nederlands, Engels of Wiskunde A, B of C) waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 4 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, met dien verstande dat het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, dan wel
 - d. voor twee van zijn vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 5 heeft behaald dan wel voor één van deze vakken (niet zijnde Nederlands, Engels of Wiskunde A, B of C) waarvoor een eindcijfer is vastgesteld als eindcijfer 4 en voor een van deze vakken als eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, als eindcijfer 6 of meer heeft behaald, en het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6,0 bedraagt, en
 - e. voor geen van de eindcijfers van onderdelen van het combinatiecijfer, genoemd in het vijfde lid, een eindcijfer lager dan 4 heeft, en
 - f. voor de vakken culturele en kunstzinnige vorming (atheneum) en lichamelijke opvoeding van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, een beoordeling "voldoende" of "goed" heeft, en
 - g. gemiddeld een voldoende (5,5 of hoger, zonder afronding) heeft behaald voor alle vakken van het centraal examen, en
 - h. ten hoogste één vijf als eindcijfer voor de vakken Nederlands, Engels en wiskunde A, B of C heeft behaald en geen cijfer lager dan vijf. Voor leerlingen zonder wiskunde geldt dat ten hoogste één vijf voor Nederlands of Engels is behaald en geen cijfer lager dan vijf en
 - i. heeft deelgenomen aan de rekenvaardigheidstoets en daarbij heeft voldaan aan de vaardigheidsscore die door de CvTE is vastgesteld.
3. Bij de uitslagbepaling volgens het vierde lid wordt het gemiddelde van de eindcijfers van de volgende onderdelen aangemerkt als het eindcijfer van één vak, het combinatiecijfer.
Voor HAVO betreft het de onderdelen: maatschappijleer, levensbeschouwing, CKV en het profielwerkstuk en voor VWO de onderdelen: maatschappijleer, levensbeschouwing en het profielwerkstuk.
 4. De directeur bepaalt het eindcijfer, bedoeld in het vierde lid, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een vijf of hoger is, naar boven afgerond.

5. Zodra de eindcijfers en indien mogelijk de uitslag is vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan iedere kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.
6. Indien een leerling vrijstelling heeft voor één of meer vakken in het combinatiecijfer vormt het gemiddelde van de cijfers van de overgebleven vakken het combinatiecijfer.

Artikel 49b Slagen met aantekening cum laude

1. VMBO-T
De kandidaat is bent cum laude geslaagd voor het VMBO-T-examen als het gemiddelde van de eindcijfers voor Nederlands, Engels, maatschappijleer, de vakken in het profieldeel en het vak met het hoogste cijfer in het vrije deel een 8,0 of hoger is. Bovendien mag geen van de cijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn lager zijn dan 6.
2. HAVO
De kandidaat is cum laude geslaagd voor het HAVO-examen als het gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger is. Alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel telt mee voor de berekening. Bovendien mag geen van de cijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn lager zijn dan 6.
3. VWO
De kandidaat is cum laude geslaagd voor het VWO-examen als het gemiddelde van de eindcijfers een 8,0 of hoger is. Alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel telt mee voor de berekening. Bovendien mag geen van de cijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn lager zijn dan 7.

Artikel 51 Herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft voor één vak waarin hij reeds examen heeft afgelegd, nadat ingevolge artikel 49, zesde lid, de cijfers zijn bekendgemaakt, het recht om in het tweede tijdvak of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, in het derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 51a Afleggen eindexamen in vak op oorspronkelijk niveau na eindexamen in zelfde vak op hoger niveau

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg.

Artikel 51a1 Aantal toetsmogelijkheden rekentoets

1. De kandidaat wordt binnen de periode waarin de rekentoets wordt afgenomen, bedoeld in artikel 46, vierde lid, viermaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen, met dien verstande dat de eerste mogelijkheid in het voorlaatste leerjaar wordt geboden.
2. Indien de kandidaat in één leerjaar examen doet, wordt in afwijking van het eerste lid een kandidaat driemaal in de gelegenheid gesteld de rekentoets af te leggen.
3. De kandidaat stelt het bevoegd gezag voor een door het bevoegd gezag te bepalen dag en tijdstip er schriftelijk van in kennis dat hij gebruik maakt van de tweede, derde dan wel vierde gelegenheid, bedoeld in het eerste en tweede lid.
4. Het bevoegd gezag kan bij de tweede, derde of vierde gelegenheid een kandidaat alsnog in de gelegenheid stellen, gebruik te maken van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid.
5. Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de rekentoets ER of van de mogelijkheid tot het afleggen van de rekentoets op een hoger niveau, bedoeld in de artikelen 13, tweede lid, 22, tweede lid, 23, zesde lid, 24, vijfde lid, of 25, vijfde lid, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid bij de tweede, derde of vierde gelegenheid, de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor toetsen en examens is vastgesteld voor de schoolsoort of leerweg waarin hij eindexamen doet.
6. Na afloop van een rekentoets wordt het cijfer van de toets schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt, in voorkomend geval onder vermelding van het aantal nog resterende gelegenheden om de toets af te leggen.

Artikel 52 Diploma en cijferlijst

1. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een cijferlijst uit waarop voor zover van toepassing zijn vermeld:
 - a. de cijfers voor het schoolexamen en de cijfers voor het centraal examen,
 - b. voor VWO en HAVO het vak of de vakken en het onderwerp of de titel van het profielwerkstuk,

- c. voor VMBO het thema van het profielwerkstuk, alsmede de beoordeling van het profielwerkstuk,
 - d. de beoordeling van de vakken culturele en kunstzinnige vorming en lichamelijke opvoeding voor HAVO en VWO,
 - e. de beoordeling van het kunstvak en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van de leerweg in het VMBO,
 - f. volgens welke differentiatie als bedoeld in artikel 7, derde lid, is geëxamineerd, alsmede
 - g. de eindcijfers voor de examenvakken met inbegrip van het cijfer bepaald op grond van artikel 49, vijfde lid, en
 - h. de uitslag van het eindexamen.
2. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke kandidaat die eindexamen heeft afgelegd, een certificaat uit waarop is vermeld het behaalde cijfer voor de rekenvaardigheidstoets.
 3. De directeur reikt op grond van de definitieve uitslag aan elke voor het eindexamen geslaagde kandidaat, daaronder mede begrepen de kandidaat die zijn eindexamen met gunstig gevolg heeft voltooid ten overstaan van de staatsexamencommissie, een diploma uit, waarop het profiel of de profielen zijn vermeld die bij de uitslag zijn betrokken. Op het diploma VMBO-T is de leerweg vermeld die bij de uitslag is betrokken.
 4. Indien een kandidaat in meer vakken examen heeft afgelegd dan in de vakken die ten minste samen een eindexamen vormen, worden de vakken die niet bij de bepaling van de uitslag zijn betrokken, op de cijferlijst vermeld, tenzij de kandidaat daartegen bezwaar heeft geuit.
 5. Onze Minister stelt het model van de cijferlijst vast.
 6. Voor de vermelding op de cijferlijst van vakken waarvoor de kandidaat vrijstelling of ontheffing is verleend bij het eindexamen geldt het volgende:
 - a. indien het betreft het eindexamen VWO of het eindexamen HAVO:
 - de vakken algemene natuurwetenschappen en maatschappijleer waarvoor de kandidaat bij het eindexamen VWO is vrijgesteld op grond van het bezit van het diploma HAVO, worden niet vermeld op de cijferlijst;
 - andere vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
 - b. indien het betreft het eindexamen VMBO:
 - vakken waarvoor de kandidaat is vrijgesteld of ontheffing is verleend, worden vermeld op de cijferlijst, zonder vermelding van een cijfer;
 7. De directeur en de secretaris van het eindexamen tekenen de diploma's, de cijferlijsten en de certificaten rekenvaardigheid.

8. Indien de kandidaat in een bepaald jaar is geslaagd voor het eindexamen, draagt de directeur er op verzoek van de kandidaat zorg voor dat de behaalde cijfers voor de vakken waarin in datzelfde jaar deeleindexamen of deelstaatsexamen is afgelegd, worden vermeld op de cijferlijst.

Artikel 52a Atheneumdiploma aan een gymnasiumkandidaat

De directeur van een scholengemeenschap of school voor vwo die gymnasium verzorgt, kan in plaats van een diploma gymnasium een diploma atheneum uitreiken aan een kandidaat indien:

- a. de scholengemeenschap of school voor vwo atheneum onderwijs verzorgt;
- b. de scholengemeenschap of school voor vwo overeenkomstig artikel 21 van de wet kenbaar heeft gemaakt dat het behalen van een diploma atheneum en het volgen van atheneumonderwijs mogelijk is; en
- c. de kandidaat staat ingeschreven voor atheneum onderwijs.

Artikel 54 Duplicaten en afgifte verklaringen

1. Duplicaten van afgegeven diploma's, certificaten, bewijzen van ontheffing en cijferlijsten worden niet verstrekt.
2. Een schriftelijke verklaring dat een in het eerste lid bedoeld document is afgegeven, welke verklaring dezelfde waarde heeft als dat document zelf, kan uitsluitend door Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) worden verstrekt.

Hoofdstuk VI. Overige bepalingen

Artikel 55 Afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
 - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
 - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
 - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.

3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
 - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
 - b. het vak Nederlandse taal;
 - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 56 Gegevensverstrekking

1. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de definitieve uitslag stuurt het bevoegd gezag aan DUO en aan de inspectie een lijst waarop voor alle kandidaten zijn vermeld:
 - a. het profiel of de profielen dan wel de leerweg waarop het examen betrekking heeft;
 - b. de vakken waarin examen is afgelegd;
 - c. de cijfers van het schoolexamen, alsmede in voorkomend geval, het vak of de vakken waarop het profielwerkstuk betrekking heeft en de beoordeling en het thema van het profielwerkstuk;
 - d. de cijfers van het centraal examen;
 - e. de rekentoets;
 - f. de eindexamen;
 - g. de uitslag van het eindexamen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op een bevoegd gezag dat op grond van artikel 103b, tweede lid, van de wet examengegevens samen met het persoonsgebonden nummer verstrekt aan DUO.

Artikel 57 Bewaren examenwerk

1. Het werk van het centraal examen en de rekentoets van de kandidaten en de lijst, bedoeld in artikel 56, worden gedurende ten minste zes maanden na de

vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.

2. Een door de directeur en de secretaris van het eindexamen ondertekend exemplaar van de lijst, bedoeld in artikel 56 wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag in het archief van de school bewaard.
3. De directeur draagt er zorg voor dat een volledig stel van de bij de centrale examens gebruikte opgaven gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard blijft in het archief van de school.
4. Een kandidaat die voor een vak ten overstaan van de staatsexamencommissie centraal examen aflegt met geheime opgaven, kan omtrent zijn werk gedurende genoemde periode van zes maanden inlichtingen inwinnen bij de voorzitter van die commissie.

Artikel 59 Spreiding voltooiing eindexamen

1. Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat ten aanzien van een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en ten aanzien van een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar wordt afgelegd. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.
2. Het eerste lid is van toepassing op de rekentoets, met dien verstande dat de rekentoets in het ene schooljaar of in het daarop volgende schooljaar kan worden afgelegd.
3. Het bevoegd gezag geeft zijn in het eerste lid bedoelde toestemming uiterlijk voor de aanvang van het eerste tijdvak van het centraal examen. In bijzondere gevallen kan het bevoegd gezag afwijken van de eerste volzin ten behoeve van een kandidaat die nog niet in alle betrokken eindexamenvakken centraal examen heeft afgelegd.
4. Artikel 51, eerste tot en met vierde lid, is ten aanzien van de kandidaat van toepassing in het eerste en in het tweede schooljaar van het gespreid centraal examen, met dien verstande dat het in dat artikel bedoelde recht in het eerste schooljaar ontstaat nadat de eindcijfers van de vakken waarvoor in het eerste schooljaar het centraal examen is afgesloten, voor de eerste maal zijn vastgesteld.
5. Zo spoedig mogelijk na de vaststelling van de eindcijfers, behaald tot en met het eerste schooljaar van het gespreid centraal examen, zendt het bevoegd gezag aan de inspectie een lijst waarop voor die kandidaat zijn vermeld de gegevens, genoemd in artikel 56, onderdelen a tot en met e.
6. De directeur en de secretaris stellen op verzoek van de kandidaat de uitslag van het eindexamen reeds vast aan het einde van het eerste schooljaar van het

gespreid centraal examen of het gespreid schoolexamen, met overeenkomstige toepassing van artikel 49.

Artikel 70 Inzage regeling

1. Indien een leerling (samen met ouder(s)/verzorger(s)) een gemaakt examenwerk wil inzien maakt hij (of ouder(s)/verzorger(s) dat kenbaar bij de locatiedirecteur. Er wordt een datum en tijdstip afgesproken.
2. De inzage vindt plaats op school in bijzijn van een medewerker van school. Het gemaakte werk blijft te allen tijde op school.
3. De medewerker gaat niet inhoudelijk in op het werk en zal dus geen vragen omtrent het werk beantwoorden.
4. De leerling/ouder(s)/verzorger(s) mogen aantekeningen maken. Foto's maken van het werk is echter niet toegestaan.

Hoofdstuk VII. Slot- en overgangsbepalingen

1. Iedere kandidaat wordt geacht bekend te zijn met de inhoud van dit reglement en het PTA. Indien ouders/verzorgers en/of kandidaten zich met de voorwaarden c.q. omschrijvingen, zoals opgenomen in dit reglement en het PTA niet kunnen verenigen, dienen zij dit uiterlijk 1 oktober 2018 te melden aan de directie van de school.
2. In gevallen waarin dit reglement niet of niet naar billijkheid voorziet, beslist de directeur van Scholengemeenschap Sint Ursula.
3. Wanneer de organisatie en/of de voortgang van het examen dit vorderen, kan de directeur een beslissing nemen.
4. Dit examenreglement treedt in werking op 1 september 2018 onder voorbehoud van wijzigingen in de wetgeving / regelgeving.
5. Dit reglement kan geciteerd worden als Examenreglement VMBO-T, Tweede Fase HAVO en VWO van Scholengemeenschap Sint Ursula locatie Horn.

Horn, september 2018

Namens de schoolleiding,

Dhr. drs. L.G.G.P. Kester
Locatiedirecteur

Bijlage Toegestane hulpmiddelen bij de centrale examens van de eindexamens VMBO-T, HAVO en VWO.

Vakken	Hulpmiddelen	VMBO-T	HAVO	VWO
Alle vakken	<p>Basispakket: De volgende hulpmiddelen zijn bij ieder centraal examen VMBO-t, HAVO en VWO toegestaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Schrijfmateriaal incl. millimeterpapier - tekenpotlood - blauw en rood kleurpotlood - liniaal met millimeterverdeling - passer - geometrische driehoek - vlakgum - elektronisch rekenapparaat, volgens de door de CEVO gegeven specificaties* - bij alle schriftelijke examens een woordenboek Nederlands 	X	X	X
Nederlands	<ul style="list-style-type: none"> - een beknopt ééndelig woordenboek - voorbeeld briefsjabloon Nederlands 	X X	X	X
Grieks en Latijn	<ul style="list-style-type: none"> - een beknopt ééndelig woordenboek - grammaticaoverzicht 			X X
Engels, Frans, Duits	<ul style="list-style-type: none"> - een beknopt tweedelig woordenboek 	X	X	X
Wiskunde A,B,C	<ul style="list-style-type: none"> - grafische rekenmachine - roosterpapier, verdeeld in CM² 	X	X X	X X
Natuurkunde	<ul style="list-style-type: none"> - Binas 6^e druk 		X	X
NASK1/NASK2	<ul style="list-style-type: none"> - Door de CEVO vastgesteld informatiemateriaal: Binas VMBO KGT informatieboek 2^e editie 	X		
Scheikunde	<ul style="list-style-type: none"> - Binas 6^e druk 		X	X
Biologie	<p>Binas 6^e druk (of Sciencedata 2^e druk)</p>		X	X
Aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> - Door het CvTE goedgekeurde atlas voor het CE in 2019 is de Grote Bosatlas: - 54e druk, voor vwo - 55e druk inclusief aanvullend katern*, voor havo 		X	X
Muziek	<ul style="list-style-type: none"> - computer 		X	X
Beeldende vakken	<p>De informatie over de benodigde materialen, grondstoffen, gereedschappen en/of hulpmiddelen bij de praktische opdrachten wordt elk jaar in de instructie voor de examinerator meegedeeld. Het gebruik van een woordenboek Nederlands is bij deze praktische examens niet toegestaan.</p>	x		

*LET OP!

Bij HAVO en VWO economie, M&O, natuurkunde en scheikunde is een grafische rekenmachine niet toegestaan!!

Specificaties elektronische rekenapparaten

Rekenmachine met basisbewerkingen.

Bij de vakken zonder grafische rekenmachine is een rekenmachine met basisbewerkingen voldoende. Niet toegestaan echter zijn rekenmachines met basisbewerkingen die:

- a. op het lichtnet aangesloten moeten worden
- b. tijdens het examen opgeladen moeten worden
- c. geluidsoverlast bezorgen
- d. zijn voorzien van een schrijfbal, alarminstallatie, dan wel zend- en/of ontvangstmogelijkheden
- e. alfanumeriek zijn
- f. grafieken kunnen weergeven in het afleesvenster

Grafische rekenmachine

Algemeen

Alleen wanneer (op basis van de syllabus van een vak) de grafische rekenmachine noodzakelijk blijkt wordt de grafische rekenmachine toegestaan. De enige vakken waar de grafische rekenmachine dientengevolge nog is toegestaan, zijn wiskunde A, B en C.

Types toegestane grafische rekenmachines

Het is mogelijk dat te zijner tijd nieuwe types worden toegestaan. De machines die in 2019 in elk geval zijn toegestaan:

Casio:

- fx-9860GII(SD) met examenstand: OS 2.07 en hoger;
- fx-CG20 met examenstand: OS 2.01 en hoger;
- fx-CG50.

Hewlett Packard:

- HP Prime, mits in de examenstand de volgende instellingen zijn gerealiseerd:
 - De time-out is ingesteld op 4 uur.
 - Het geheugen is gewist.
 - De knipperende LED staat aan.
 - Gebruikerstoepassingen zijn uitgeschakeld.
 - CAS is uitgeschakeld.
 - Opmerkingen en programma's zijn gewist en onbereikbaar gemaakt.
 - Nieuwe opmerkingen en programma's aanmaken is geblokkeerd.

Wij spreken daarbij de eis uit dat de examenstand wordt ingesteld door de examinator, aangezien de controle óf de machine in examenstand staat wel kan worden uitgevoerd zonder de leerling te storen maar niet of de machine in de juiste examenstand staat.

Texas Instruments:

- TI-84 Plus T vanaf versie OS 5.1, de basisversie met LED lampje;
- TI-84 Plus CE-T vanaf versie OS 5.1.5;
- TI-Nspire CX (alleen de versie zonder CAS) vanaf versie OS 4.4.0.532.

Oudere types, ook die eerder wel waren toegestaan, zijn NIET meer toegestaan.

Voorwaarden gebruik Grafische rekenmachine

Een grafische rekenmachine is op het centraal examen alleen toegestaan als het geheugen van de grafische rekenmachine is geblokkeerd door een examenstand. Dat houdt onder meer in dat applicaties, programma's en (tekst)bestanden niet benaderbaar of bruikbaar zijn en dat een eventuele CAS-functionaliteit niet beschikbaar is. Het moet direct zichtbaar zijn of een machine in examenstand staat. Dit moet op ieder moment tijdens het examen te controleren zijn zonder de kandidaat te storen.

Verder geldt het volgende:

- a. Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet op het lichtnet worden aangesloten of met andere apparatuur worden verbonden.
- b. Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat.
- c. Het is niet toegestaan dat de kandidaat tegelijkertijd de beschikking heeft over twee (grafische) rekenmachines.
- d. In machines met een SD-slot mag tijdens het CE geen SD-kaart zitten.
- e. Tijdens de centrale examens wiskunde A, B en C dient het geheugen van de grafische rekenmachine te zijn geblokkeerd door een examenstand, dan wel te zijn gewist door een 'reset' van de gehele machine. Meer gedetailleerde informatie hierover ontvangt u via de Septembermededeling en/of Maartmededeling voor het betreffende examenjaar. Voor de meest recente informatie kunt u terecht op de websites van de verschillende fabrikanten: www.casio-educatie.nl/examenstand, hp-prime.nl, education.ti.com/nederland.